

Innspill fra Språkrådet til ny leselyststrategi

Bakgrunn for innspilla fra Språkrådet

Språkrådet er statens forvaltningsorgan i språkspørsmål og følger opp språkpolitikken som er fastlagt i Prop. 108 L (2019–2022) *Lov om språk (språklova)*.

Loven gir det offentlige et ansvar for å *bruke, utvikle og styrke* bokmål, nynorsk og de samiske språka, og et særlig ansvar for å fremme nynorsk, som er det minst brukte skriftspråket. Det innebærer at situasjonen til nynorsk skal vurderes særskilt, for eksempel i politikktutvikling. Språkloven gir også det offentlige et ansvar for å *verne og fremme* de nasjonale minoritetsspråka kvensk, romani og romanes.

Innspill fra Språkrådet

Hva mener du/dere er de tre største utfordringene knyttet til lesing og leselyst?

Leserne i Norge leser for det meste på norsk. For Språkrådet er det ett språkpolitisk relevant forhold som utpeker seg:

Lesing utmerker seg som et felt med et stort og variert tilbud på norsk, i motsetning til andre kulturarenaer, slik som for eksempel dataspill, som i mye større grad domineres av engelskspråklig innhold. Ungdom bruker disse engelskdominerte kulturarenaene mer enn befolkninga ellers, og de leser også i større grad på engelsk enn andre ([leserundersøkelsen 2020](#).) Språkpolitisk er det derfor en viktig oppgave å sørge for at lesing av norskspråklig litteratur holdes på et stabilt høyt nivå, og at språket beholder den høye statusen det har i litteraturen. Det må bli formidla litteratur som er brei og mangfoldig nok til at den fenger ulike typer lesere.

Hva vil være de tre viktigste målgruppene for strategien?

Tilgang på gode språklige forbilder er viktig for at barn både skal møte språket sitt og bli gode og sjølsikre språkbrukere. Det er derfor særlig viktig å formidle et breitt tilfang av litteratur i ulike sjangre til barn og unge.

Hva bør de tre viktigste tiltakene i strategien være?

Språkrådet mener at ei overordna føring for strategien må være at den svarer til de språkpolitiske måla om å synliggjøre og styrke nynorsk og å styrke det språklige mangfoldet med urfolksspråk og minoritetsspråk.

Strategien som språkpolitisk tiltak må særlig støtte opp om nynorsk som det minst brukte skriftspråket og litteratur på nynorsk må være en sjølsagt del av leselysttiltaka. Litteratur på bokmål og nynorsk bør også brukes om hverandre slik at alle i Norge kan møte begge skriftspråka.

Er det andre viktige områder vi må huske på?

Departementet bør vurdere mulighetene for tiltak retta spesifikt mot de samiske språka og de nasjonale minoritetsspråka, tilpassa situasjonen for litteraturen på de enkelte språka. Å styrke skriftkulturen er et viktig ledd i revitaliseringsarbeidet for disse språka.